

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4463/2545

นาย เกรียงไกร ศรีเพ็ชรวรรณดีโจทก์ กรมสรรพากร กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากรฯ มาตรา 29, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.รัชฎากร มาตรา 89, ป.รัชฎากร มาตรา 91/21, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 29

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ฟ้องโจทก์ตอนต้นจะบรรยายว่าโจทก์ขายอสังหาริมทรัพย์ในฐานะตัวแทนของบริษัท เพื่อแสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ แต่โจทก์ได้บรรยายฟ้องต่อไปว่า โจทก์มีรายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ 1,126,760 บาท จะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ 33,802.80 บาท เท่านั้น การที่เจ้าพนักงานประเมินสั่งให้โจทก์ชำระภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นเงิน 121,772 บาท นั้น โจทก์ไม่เห็นด้วยเพราะโจทก์ไม่จำเป็นต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มจำนวน 87,971.49 บาท และโจทก์ได้บรรยายฟ้องตอนท้ายว่าโจทก์ยอมชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ 33,802.80 บาท โดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มขอให้เพิกถอนการประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์เฉพาะส่วนเบี้ยปรับและเงินเพิ่มจำนวน 87,971.49 บาท แม้ศาลภาษีอากรกลางจะกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า การประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะของเจ้าพนักงานและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ก็หมายถึงการประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์เฉพาะเรื่องเบี้ยปรับและเงินเพิ่มเท่านั้น หาได้มีความหมายถึงตัวค่าภาษีธุรกิจเฉพาะไม่ อุทธรณ์ของโจทก์ข้อนี้จึงเป็นข้อที่มีโต้แย้งกันว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลภาษีอากรกลาง ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากรฯ มาตรา 29 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง โจทก์ซื้อที่ดิน รับโอนที่ดิน และห้องชุดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่บริษัท ส. แล้วโจทก์ขายที่ดินและห้องชุดนั้นแก่ผู้ซื้อภายใน 5 ปี นับแต่วันได้มา อันเป็นการขายที่เป็นการค้าหรือหากำไรต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เมื่อโจทก์ไม่เสียภาษีภายในกำหนดจึงต้องรับผิดในเบี้ยปรับและเงินเพิ่มด้วย หลังจากเจ้าพนักงานประเมินของจำเลยที่ 1 ตรวจพบว่าโจทก์ไม่ชำระภาษีให้ครบถ้วนจึงได้ออกหมายเรียกให้โจทก์ไปพบ โจทก์ให้การว่าโจทก์เป็นพนักงานขายของบริษัท ส. ได้คำตอบแทนการขายเพียงรายละ 5,000 บาทจึงเป็นการขายเบี่ยงเพื่อไม่ต้องชำระภาษี มิใช่ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงาน แต่ปรากฏว่าต่อมามีพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร (ฉบับที่ 366)ฯ ให้ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะในเรื่องนี้ลงเหลือร้อยละ 0.1 จึงเห็นสมควรลดเบี้ยปรับลงร้อยละ 50

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 5 เป็นเจ้าพนักงานประเมินของจำเลยที่ 1 ได้ประเมินให้โจทก์ชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ โจทก์ได้อุทธรณ์การประเมิน ต่อมาจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 ซึ่งเป็นคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยกอุทธรณ์ของโจทก์โจทก์ไม่เห็นฟ้องด้วยเนื่องจากโจทก์ขายอสังหาริมทรัพย์ไปในฐานะตัวแทนของบริษัทสินมั่นคงคอนโดเฮ้าส์ จำกัด โจทก์มีรายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ 1,126,760 บาท จะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ 33,802.80 บาท เท่านั้น แต่เจ้าพนักงานประเมินมีหนังสือแจ้งการประเมินให้โจทก์ชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

รวม 121,772 บาท จึงเป็นการเรียกให้ชำระเกินไป 87,971.49 บาท โจทก์ไม่จำเป็นต้องเสียเบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม เพราะโจทก์ยังมิได้รับทราบหรือได้รับแจ้งเป็นหนังสือให้โจทก์ไปยื่นคำขอเพื่อชำระ ภาษีธุรกิจเฉพาะและโจทก์มิได้เจตนาไม่ชำระภาษีธุรกิจเฉพาะในการขายแต่ละครั้งเจ้าพนักงาน ที่ดินได้หักภาษีรายได้ครบถ้วนแล้ว โจทก์จึงเชื่อได้โดยสุจริตว่าได้ชำระภาษีครบถ้วน เมื่อโจทก์ ทราบว่าโจทก์มีหน้าที่จะต้องชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ โจทก์ยอมชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ 33,802.80 บาท โดยไม่ต้องเสียเงินเพิ่มและเบี้ยปรับ แต่เจ้าพนักงานไม่ยอมรับโดยอ้างว่าต้องเสียเบี้ยปรับและ เงินเพิ่ม ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ และเพิกถอนการประเมินตามหนังสือแจ้งการ ประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะ เฉพาะส่วนเบี้ยปรับและเงินเพิ่มจำนวน 87,971.49 บาทจำเลยทั้งห้า ให้การว่า โจทก์ขายที่ดินจำนวน 3 แปลง รวมเป็นเงิน 1,126,760 บาท ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ อัตราร้อยละ 3 เป็นเงิน 33,802.80 บาท โจทก์มิได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา จึงต้องเสียเบี้ยปรับจำนวน 2 เท่าของภาษีตามประมวลรัษฎากร มาตรา 89, 91/21(6) เป็นเงิน 67,605.60 บาท โจทก์ไม่ชำระภาษีให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาจึงต้องเสียเงินเพิ่มอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา 89/1, 91/21(6) คำนวณถึง วันที่ 15 มกราคม 2543 เป็นเงิน 9,295.50 บาท และต้องเสียภาษีส่วนท้องถิ่นร้อยละ 10 ของภาษี รวมเบี้ยปรับและเงินเพิ่มเป็นเงิน 11,070.39 บาท รวมภาษี เบี้ยปรับเงินเพิ่ม และภาษีส่วนท้องถิ่น เป็นเงิน 121,774.29 บาท โจทก์ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ย่อมต้องทราบว่าการขาย อสังหาริมทรัพย์ที่กระทำภายใน 5 ปีนับแต่วันที่ได้นำ จะเข้าขายเสียภาษีธุรกิจเฉพาะใน อัตราร้อยละ 3 ของรายรับและเป็นหน้าที่ผู้ขายต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษี ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปไม่ต้องรอให้เจ้าพนักงานสรรพากรแจ้งเป็นหนังสือ โจทก์ไม่เคยนำ เงิน 33,802.80 บาทไปชำระแต่อย่างใด โจทก์มีเจตนาหลีกเลี่ยงการชำระภาษี ขอให้ยกฟ้อง ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัย ว่า "...โจทก์อุทธรณ์ข้อแรกว่า โจทก์ทำงานเป็นลูกจ้างของบริษัทสินมั่นคงคอนโดเฮาส์ จำกัด บริษัทดังกล่าวโอนห้องชุดให้โจทก์ครั้งละ 10 ถึง 20 ห้อง เพื่อนำไปขายบุคคลภายนอกที่จะได้รับ สินเชื่อจากธนาคาร เมื่อขายได้โจทก์จะได้ค่าตอบแทนห้องละ 3,000 ถึง 5,000 บาท เป็นการขาย ให้ฐานะตัวแทนบริษัท รายได้จากการขายเป็นของบริษัท โจทก์มิใช่ผู้มีรายได้จากการขายจึงไม่มี หน้าที่ต้องชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ การประเมินให้โจทก์เสียภาษีธุรกิจเฉพาะจึงไม่ชอบ พิเคราะห์ แล้ว แม้ฟ้องโจทก์ตอนต้นจะบรรยายว่าโจทก์ขายอสังหาริมทรัพย์ในฐานะตัวแทนของบริษัท เพื่อ แสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่จำเป็นต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะแต่โจทก์ได้บรรยายฟ้องต่อไปว่า โจทก์มีรายได้ จากการขายอสังหาริมทรัพย์ 1,126,760 บาท จะต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ 33,802.80 บาท เท่านั้น การที่เจ้าพนักงานประเมินสั่งให้โจทก์ชำระภาษีธุรกิจเฉพาะเป็นเงิน 121,772 บาท นั้น โจทก์ไม่ เห็นด้วยเพราะโจทก์ไม่จำเป็นต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่มจำนวน 87,971.49 บาท และโจทก์ได้ บรรยายฟ้องตอนท้ายว่า โจทก์ยอมชำระภาษีธุรกิจเฉพาะ 33,802.80 บาท โดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม ขอให้เพิกถอนการประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์เฉพาะส่วนเบี้ยปรับและเงิน เพิ่มจำนวน 87,971.49 บาท แม้ศาลภาษีอากรกลางจะกำหนดประเด็นข้อพิพาทว่า การ ประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะของเจ้าพนักงานและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณา อุทธรณ์ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ก็หมายถึงการประเมินและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ เฉพาะเรื่องเบี้ยปรับและเงินเพิ่มเท่านั้น หากตีความหมายถึงตัวค่าภาษีธุรกิจเฉพาะไม่ อุทธรณ์ ของโจทก์ข้อนี้จึงเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลภาษีอากรกลางต้องห้ามมิให้

อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 29 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย โจทก์อุทธรณ์ข้อหลังว่า โจทก์มิได้มีเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษีหรือไม่ให้ความร่วมมือกับ เจ้าพนักงาน ประกอบกับปัจจุบันกฎหมายได้ลดภาษีธุรกิจเฉพาะลงเหลือเพียงร้อยละ 0.11 โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2543 จึงมีเหตุสมควรลดเบี้ยปรับแก้โจทก์ เห็นว่า ตามสำเนา โฉนดที่ดินและหนังสือสัญญาขายที่ดินแผ่นที่ 1 ถึง 6 สำเนาหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุดและ หนังสือสัญญาขายที่ดินที่ตั้งห้องชุดแผ่นที่ 3 ถึง 7 ปรากฏว่าโจทก์ซื้อที่ดินรับโอนที่ดินและห้องชุด จากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่บริษัทสินมั่นคงคอนโดเฮาส์ จำกัด ดังที่โจทก์กล่าวอ้างและนำสืบ แล้วโจทก์ ขายที่ดินและห้องชุดนั้นแก่ผู้ซื้อภายใน 5 ปี นับแต่วันได้มาอันเป็นการขายที่เป็นการค้าหรือหา กำไรต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เมื่อโจทก์ไม่เสียภายในกำหนดจึงรับผิดชอบในเบี้ยปรับและเงินเพิ่มด้วย หลังจากเจ้าพนักงานของจำเลยที่ 1 ตรวจสอบว่าโจทก์ไม่ชำระภาษีให้ครบถ้วนจึงได้ออกหมายเรียก ให้โจทก์ไปพบ โจทก์ไปให้การว่า โจทก์เป็นพนักงานขายของบริษัทสินมั่นคงคอนโดเฮาส์ จำกัด ได้ ค่าตอบแทนการขายเพียงร้อยละ 5,000 บาท เป็นการขายเบี่ยงเพื่อไม่ต้องชำระภาษีมิใช่ ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงาน แต่ปรากฏว่าต่อมามีพระราชกฤษฎีกาออกตามความใน ประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตรารัษฎากร(ฉบับที่ 366) พ.ศ. 2543 ให้ลดอัตราภาษีธุรกิจ เฉพาะในเรื่องนี้ลงเหลือร้อยละ 0.1 จึงเห็นสมควรลดเบี้ยปรับลงร้อยละ 50 คงเหลือเบี้ยปรับเป็น เงิน 33,802.80 บาทอุทธรณ์ของโจทก์ข้อนี้ฟังขึ้นบางส่วน"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้เพิกถอน การประเมินตามหนังสือแจ้งการประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะเลขที่ 05111040/6/100009 ถึง 100013 ลงวันที่ 10 มกราคม 2543 และคำวินิจฉัยอุทธรณ์เลขที่ สป.1/06/2543 ลงวันที่ 25 พฤษภาคม 2543 โดยให้ลดเบี้ยปรับลงร้อยละ 50 คงเหลือเบี้ยปรับเป็นเงิน 33,802.80 บาท นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลภาษีอากรกลาง

องค์คณะ

ปัญญา ถนอมรอด · สมศักดิ์ วงศ์ยืน · ศุภชัย ภูงาม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4463/2545>